

KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 1. oktober 1997

om Frankrigs påståede støtte til SFMI-Chronopost

(meddelt under nummer K(1997) 3146)

(Kun den franske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(98/365/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a), og

efter i overensstemmelse med nævnte artikler at have opfordret de interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

A. Baggrund

I Frankrig er kurérpostvirksomhed en aktivitet, der ikke er underlagt konkurrencebegrænsning, i modsætning til almindelig postvirksomhed, der er underlagt det franske postmonopol.

Det franske postvæsen var indtil udgangen af 1990 en del af den franske statsforvaltning. Pr. 1. januar 1991 blev det franske postvæsen i medfør af bestemmelserne i lov nr. 90-568 af 2. juli 1990 en selvstændig offentligretlig enhed, der ud over at have aktiviteter inden for den offentlige sektor fik ret til at udbyde tjenesteydelser i konkurrenceprægede sektorer.

Ved udgangen af 1985/begyndelsen af 1986 overdrog det franske postvæsen forvaltningen af kurérpostvirksomhed, der indtil da var blevet drevet under betegnelsen Postadex, til et privatretligt selskab, Société française de messagerie internationale (SFMI) der blev oprettet til det formål. SFMI blev oprettet med en selskabskapital på 10 mio. FRF, fordelt på Sofipost (66 %), der er et 100 % ejet holdingselskab af det franske postvæsen, og TAT Express (34 %),

der er et datterselskab af luftfartsselskabet Transport aérien transrégional (TAT). SFMI udførte kurérpostvirksomheden under navnet EMS/Chronopost.

Retningslinjerne for drift og markedsføring af kurérpostvirksomhed blev fastsat i en instruks fra Post- og Telekommunikationsministeriet af 19. august 1986. I denne instruks blev det understreget, at denne virksomhed primært skulle udføres af SFMI ved burg af det franske postvæsens udstyr, suppleret med udstyr fra TAT. Det blev bl.a. understreget, at det franske postvæsen skulle yde SFMI logistisk og forretningsmæssig bistand. Kontraktforholdet mellem det franske postvæsen og SFMI-Chronopost reguleres af aftaler. Den første aftale, der blev indgået i 1986, og som fandt anvendelse indtil 1992, blev erstattet af en ny aftale, der trådte i kraft den 1. januar 1993.

Strukturen for kurérpostvirksomhed blev ændret i 1992. Sofipost og TAT oprettede et nyt selskab, Chronopost SA (Chronopost), i hvilket de ligeledes havde hver henholdsvis 66 % og 34 % af kapitalen. Chronopost overtog SFMI's nationale aktiviteter, og SFMI beholdt de internationale. SFMI blev opkøbt af GDEW France, der er et fransk datterselskab af den fælles internationale operatør GDEW, der består af det australske selskab TNT og det tyske, canadiske, nederlandske og svenske postvæsen. Det skal nævnes, at GDEW er et joint venture-selskab i form af en fusion, som Kommissionen godkendte i beslutning af 2. december 1991⁽¹⁾.

Inden for rammerne af denne nye struktur skulle Chronopost handle som tjenesteyder og agent for SFMI (og som følge deraf for GDEW) ved behandlingen af internationale forsendelser i Frankrig. Endvidere måtte Chronopost ikke konkurrere med SFMI, som selskabet var eneagent for indtil den 1. januar 1995. Chronopost havde ligeledes indtil denne dato eneret til at benytte det franske postvæsens net. (I denne beslutning vil der systematisk blive henvist til »SFMI-Chronopost«, også i tilfælde, hvor der kun henvises til det ene selskab).

⁽¹⁾ EFT C 322 af 13. 12. 1991, s. 19.

B. SFMI-Chronoposts økonomiske resultater

Da SFMI-Chronopost startede sin virksomhed i 1986 var det franske marked for kurérpostvirksomhed domineret af selskabet DHL, der havde en markedsandel på 40 %. Det franske postvæsens omsætning for internationale forsendelser via produktet Postadex beløb sig til 45 mio. FRF i 1985 (dvs. ca. 10 % af markedet). Markedet har været stadig voksende siden oprettelsen af SFMI-Chronopost i 1986 (omsætningen er således steget fra 500 mio. FRF i 1986 til 2,7 mia. FRF i 1996).

SFMI-Chronopost er en blomstrende virksomhed, der har tilkæmpet sig markedsandele, konsolideret sin stilling og konstant opnået overskud. Virksomhedens markedsandel er steget fra 4 % i 1986 til 22 % i 1996, og der er hvert år udbetalt udbytte. Denne rentabilitet skyldes opsvinget på det franske marked for kurérpostvirksomhed, SFMI-Chronoposts adgang til moderselskabets net, valg af en sund kommerciel strategi og store reklameinvesteringer.

Det skal bemærkes at SFMI-Chronopost især i de første driftsår gav de fleste af sine aktiviteter i underleverance til det franske postvæsen, hvilket begrænsede selskabets etableringsomkostninger (herunder de faste omkostninger). Det forklarer, hvorfor selskabet fik en meget begrænset egenkapital (10 mio. FRF).

I modsætning til konkurrenterne, der væsentligst drev virksomhed på det internationale marked, besluttede SFMI-Chronopost både at operere på det internationale marked og på det franske marked. Selskabet fik på den måde adgang til et nyt marked med ringe konkurrence og kunne udnytte synergien ved både at drive forretning internationalt og nationalt.

Endvidere var produktet EMS/Chronopost mindre omfattende end konkurrenternes produkter, herunder bl.a. DHL's. I modsætning til DHL havde EMS/Chronopost ikke faste kunder. Egenskaberne ved det produkt, som SFMI-Chronopost tilbød, gav således selskabet mulighed for at tilbyde lavere priser end konkurrenterne. Bl.a. afhentede SFMI-Chronopost normalt kundernes breve og pakker på postkontorerne, mens konkurrenterne afhentede forsendelserne på bopælen. I modsætning til DHL garanterede SFMI-Chronopost ikke sine leveringsfrister. Selskabets geografiske dækningsområde var ligeledes mindre end DHL's (100 lande i 1988 mod 175 for DHL's vedkommende). Selskabets ekstra tjenester, herunder edb-tjenester, der giver mulighed for hele tiden at kontrollere den leverede tjeneste, var mindre udbyggede end konkurrenternes.

SFMI-Chronopost er blevet stadig mere uafhængig af det franske postvæsen, og de aktiviteter, som gives i underleverance til det franske postvæsen, har været faldende

gennem årene (eksempelvis fra 67 % i 1987 til 39 % i 1994 hvad afhentning angår, fra 94 % i 1987 til 45,8 % i 1994 hvad angår udbringning). I 1996 havde SFMI-Chronopost 1 870 ansatte, 32 kontorer, 2 transitcentre, 6 internationale udvekslingscentre og 600 køretøjer. SFMI-Chronopost havde 450 underleverandører, herunder det franske postvæsen.

Med hensyn til marketingaktiviteterne havde SFMI-Chronopost ansat 95 sælgere i 1996 og kun en fjerdedel af omsætningen gik via det franske postvæsen.

C. Klagen og proceduren

Den 21. december 1990 indgav Syndicat français de l'Express international (SFEI), som er en sammenslutning af selskaber, der tilbyder kurértjeneste i konkurrence med SFMI-Chronopost, en klage til Kommissionen med den påstand, at den logistiske og forretningsmæssige bistand, som det franske postvæsen ydede SFMI-Chronopost, udgjorde statsstøtte efter EF-traktatens artikel 92 og 93. Støtten skulle have givet SFMI-Chronopost mulighed for at tilbyde langt lavere priser end konkurrenterne. Klagen var vedlagt en økonomisk analyse udført af rådgivningsfirmaet Braxton på SFEI's foranledning. Analysen vurderer det støttebeløb, som SFMI-Chronopost påstås at have modtaget i perioden 1986-1989.

I skrivelse af 10. marts 1992 meddelte Kommissionen klageren, at sagen var blevet henlagt. SFEI og nogle af SFMI-Chronoposts konkurrenter indbragte sagen for EF-Domstolen med krav om annullation af denne skrivelse, som Kommissionen efterfølgende trak tilbage for at indhente yderligere oplysninger om sagen.

På Kommissionens foranledning har Frankrig ved skrivelse af 21. januar 1993, telefax fra de kompetente administrative myndigheder af 3. maj 1993 og skrivelse af 10. juni 1993 fremsendt oplysninger.

Den 16. juni 1993 anlagde SFEI og fem af de virksomheder, der indgår i sammenslutningen, sag ved Tribunal de commerce de Paris mod SFMI-Chronopost, det franske postvæsen mv. En ny analyse udført af firmaet Braxton, der var vedlagt denne klagesag, ajourførte tallene fra den første analyse og forlængede støttevurderingsperioden til udgangen af 1991.

Med udgangspunkt i EF-traktatens artikel 177 forelagde Tribunal de commerce de Paris den 5. januar 1994 EF-Domstolen otte spørgsmål om fortolkningen af EF-traktatens artikel 92 og 93. Kommissionen fremsatte sine skriftlige bemærkninger til disse spørgsmål den 6. maj 1994. Den franske regering, der gav udtryk for sin holdning i maj 1994, vedlagde en analyse udført af firmaet Ernst & Young som svar på de to rapporter fra firmaet Braxton.

I februar 1996 indledte Kommissionen proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, vedrørende det franske postvæsens bistand til SFMI-Chronopost i perioden 1986-1991⁽²⁾. Kommissionen mente ikke at kunne udelukke, at Frankrig havde ydet statsstøtte til SFMI-chronopost (direkte eller via det franske postvæsen).

Hvad angår de tjenester, som det franske postvæsen har udført for SFMI-Chronopost, synes de disponible oplysninger at antyde, at det kun var i 1992, at det franske postvæsens priser svarede til de faktiske omkostninger plus en fortjeneste. Kommissionen var ikke i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at udelukke, at SFMI-Chronopost i regnskabsårene før eller efter 1992 kunne have modtaget statsstøtte.

Kommissionen var heller ikke i besiddelse af tilstrækkelig detaljerede oplysninger til at udelukke, at oprettelsen af SFMI-Chronopost indebar overførsel af statsmidler i en eller anden form.

Der foreligger ingen oplysninger om opfyldelsen af en af de betingelser, som deltagerne i joint venture-selskabet GDEW havde accepteret, da oprettelsen blev tilladt, nemlig forpligtelsen til, såfremt det ikke påvises, at der ikke er tale om krydssubsidiering, at tilbyde konkurrenterne de samme posttjenester som joint venture-selskabet i overensstemmelse med princippet om ligebehandling af ensartede transaktioner, således at man udelukker risikoen for, at statsmidler overføres til en enkelt virksomhed på markedet for kurérpostvirksomhed. De samme betragtninger gør sig gældende for adgang til postinfrastrukturen for andre operatører end joint venture-selskabet fra den 1. januar 1995.

Der forelå heller ingen oplysninger om, hvorvidt den henstilling, Kommissionen fremsatte i sin beslutning om det franske postvæsens kommercielle aktiviteter⁽³⁾, er blevet gennemført. Kommissionen understregede her, at det af det franske postvæsens regnskab skulle fremgå, at der ikke ydes tilskud til aktiviteter, der falder uden for den offentlige servicevirksomhed, da sådanne tilskud vil falde ind under EF-traktatens artikel 92 og 93. Da der ifølge beslutningen hvert år skal fremlægges nøjagtige oplysninger om dette punkt, skulle situationen inden for kurérpostvirksomhed underkastes en første kontrol på grundlag af de oplysninger, der var disponible ved udgangen af 1995.

Med undtagelse af oprettelsen af joint venture-selskabet GDEW mente Kommissionen ikke, at ovennævnte foran-

staltninger var blevet anmeldt i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 3. Foranstaltningerne kunne udgøre statsstøtte efter EF-traktatens artikel 92, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1. Derimod kunne foranstaltningerne ikke falde ind under undtagelserne efter EF-traktatens artikel 92, stk. 2 og 3, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 2 og 3.

Frankrig blev underrettet om indledningen af proceduren ved skrivelse af 20. marts 1996.

EF-Domstolen afsagde dom den 11. juli 1996⁽⁴⁾. Proceduren ved Tribunal de commerce de Paris, der var blevet udsat, indtil EF-Domstolen havde afsagt dom, blev genoptaget den 24. september 1996.

Den 30. maj 1996 fremsendte Frankrig en note til Kommissionen med bemærkninger til proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

SFEI fremlagde sine bemærkninger i august 1996 og henledte bl.a. Kommissionens opmærksomhed på flere nye foranstaltninger, der kunne udgøre statsstøtte til SFMI-Chronopost. Det drejer sig om SFMI-Chronoposts anvendelse af det franske postvæsens image og især anvendelse af postvæsenets køretøjer i reklameøjemed, privilegeret adgang til Radio France's udsendelser, told- og skattemæssige fordele både for SFMI-Chronopost og postvæsenet samt postvæsenets investeringer i platforme til kurérservice. SFEI udvidede sin klage fra december 1990 med disse nye forhold.

SFEI vedlagde en ny økonomisk analyse udført af det rådgivende selskab Bain & Company (herefter benævnt »Bain-analysen«) som bilag til ovenstående bemærkninger. Formålet med denne analyse var at vurdere det støttebeløb, der svarer til det franske postvæsens bistand til SFMI i perioden 1986-1991. Bain-analysen er baseret på oplysningerne i rapporten fra Ernst & Young, og ifølge SFEI skulle tallene være mere troværdige end tallene i de to tidligere Braxton-analyser. Endvidere anmodede SFEI Kommissionen om at træffe foreløbige foranstaltninger vedrørende den formodede støtte til fordel for SFMI-Chronopost. Klageren gentog sin anmodning om foreløbige foranstaltninger i en skrivelse af 7. november 1996. Kommissionen svarede i to skrivelser af henholdsvis den 22. oktober og den 13. november 1996, at den ikke havde til hensigt at træffe sådanne foranstaltninger, da den endnu ikke kunne afgøre, om der var tale om statsstøtte.

⁽²⁾ EFT C 206 af 17. 7. 1996, s. 3.

⁽³⁾ EFT C 262 af 7. 10. 1995, s. 11.

⁽⁴⁾ Sag C-39/94, SFEI m.fl. mod La Poste m.fl. (herefter »La Poste«), Sml. 1996, s. I-3547.

Kommissionen fremsendte SFEI's bemærkninger til Frankrig i september 1996. Som svar på disse bemærkninger sendte Frankrig en ny note til Kommissionen vedlagt en omfattende økonomisk analyse udført af det rådgivende selskab Deloitte Touche Tohmatsu (herefter kaldet »Deloitte-analysen«). I dette dokument analyseres konklusionerne i Bain-analysen, og der gives svar derpå. Frankrig er på Kommissionens foranledning fremkommet med yderligere oplysninger og opklaringer.

Der er afholdt flere møder mellem Kommissionen og de franske myndigheder. Det sidste blev afholdt i Paris den 10. juni 1997.

Den 21. april 1997 sendte klageren en ny skrivelse til Kommissionen for at forhøre sig om sagens udvikling. SFEI anmodede Kommissionen om at fremsende nøjagtige oplysninger om Frankrigs reaktion på indledningen af proceduren efter artikel 93, stk. 2, og om Kommissionens holdning og hensigter i sagen. Ved skrivelse af 30. april 1997 underrettede Kommissionen klageren om, at de oplysninger, som Frankrig havde fremsendt, var følsomme forretningsmæssige oplysninger, der ikke kunne viderebringes, og at Kommissionen ikke havde tilstrækkelige oplysninger til at udtale sig. I samme skrivelse bad Kommissionen klageren om at uddybe nogle af de fremsatte påstande. SFEI svarede Kommissionen ved skrivelse af 14. maj 1997.

D. De omhandlede foranstaltninger

De foranstaltninger, som Kommissionen skal gennemgå på baggrund af statsstøttereglerne, er følgende:

- 1) *Logistisk bistand*, der består i, at SFMI-Chronopost får stillet postinfrastruktur til indsamling, sortering, transport og udbringning af sine forsendelser til rådighed.

Prisen for den logistiske bistand beregnes ved at gange enten antallet af behandlede forsendelser (f.eks. hvad angår indsamling) eller den samlede vægt af de transporterede forsendelser (f.eks. hvad angår transport) med enhedsprisen for de forskellige transaktioner, som det franske postvæsen skal udføre for at levere tjenesten til sit datterselskab. Disse enhedspriser forhandles hvert år mellem det franske postvæsen og SFMI-Chronopost. De er baseret på det franske postvæsens omkostninger plus en fortjenstmargen.

For at anslå det samlede beløb for det franske postvæsens bistand til SFMI-Chronopost beregner postvæsenet først de direkte driftsomkostninger, eksklusiv omkostninger til hovedsæde og regionalkontorer, i forhold til produktsortimentet (kæde af basistransaktioner), svarende til tjenesteydelsen og den faktiske trafikmængde. Omkostningerne til hovedsæde og regional-

kontorer lægges derefter til i forhold til kostprisen for hver enkelt tjeneste.

Med hensyn til produktsortimentet havde det franske postvæsen ikke et analytisk regnskabssystem, der gav mulighed for at beregne de faktiske omkostninger for denne logistiske bistand til SFMI-Chronopost. Indtil 1992 blev disse omkostninger beregnet på basis af skøn. De tjenester, der blev ydet til SFMI-Chronopost, blev opdelt i en række basistransaktioner, hvis tidsforbrug aldrig var blevet målt før 1992. For at beregne omkostningerne sidestillede det franske postvæsen disse tjenester med eksisterende posttjenester af samme art, hvor de forskellige transaktioner allerede var blevet tidsmålt og vurderet (f.eks. aflevering af et anbefalet brev). I 1992 blev tidsforbruget og omkostningerne ved de omhandlede transaktioner beregnet på basis af den faktiske trafikmængde inden for kurérpostvirksomhed. Disse beregninger betød, at postvæsenet kunne anslå den faktiske pris for den logistiske bistand.

For at beregne omkostningerne ved denne logistiske bistand nøjagtigt anvendte det franske postvæsen en aktualiseringsfaktor på enhedsomkostningerne for 1992, svarende til stigningstakten for lønsummen. Denne stigningstakt blev valgt, fordi lønninger er den væsentligste omkostning i forbindelse med den logistiske bistand (over 75 %). De faktiske omkostninger for 1992 beregnet på basis af det faktiske produktsortiment blev således aktualiseret og ganget med den faktisk registrerede trafikmængde hvert år i perioden 1986-1991. Ved at anvende denne såkaldte »retropolations«-metode har det franske postvæsen kunnet foretage et troværdigt skøn over de faktiske omkostninger i perioden 1986-1991.

En sammenligning af omkostningerne ved den logistiske bistand og det vederlag, som SFMI-Chronopost betalte, viser, at den kumulerede dækningsprocent for de samlede omkostninger var på 116,1 % i perioden 1986-1991 og på 119 % i perioden 1986-1995. Det var kun i 1986 og 1987, at indtægterne fra den logistiske bistand lå under omkostningerne (med en dækningsprocent på henholdsvis 70,3 % og 84,3 %). Indtægterne dækkede dog de direkte omkostninger før omkostninger til hovedsæde og regionalkontorer.

Siden 1993 har SFMI-Chronopost hvert år betalt et fast bidrag til omkostningerne i forbindelse med postnettet (se nedenfor), der har ført til faldende enhedspriser. Ikke desto mindre er SFMI-Chronoposts vederlag større end postvæsenets omkostninger.

Ifølge klageren forstærkes fordelene ved denne logistiske bistand yderligere af den omstændighed, at der gælder lempeligere toldregler for SFMI-Chronopost (se nedenfor) og gunstigere betalingsfrister.

Indtil 1992 sendte postvæsenet månedlige fakturaer til SFMI-Chronopost, der skulle betales senest 90 dage efter udløbet af den måned, de vedrørte.

- 2) *Forretningsmæssig bistand*, dvs. SFMI-Chronoposts adgang til det franske postvæsens kundekreds og goodwill. Klageren hævder, at det franske postvæsen i 1986 overdrog kundekredsen til produktet Postadex til SFMI-Chronopost uden nogen form for modydelse (produktet Postadex blev i 1986 erstattet af produktet EMS-Chronopost). Endvidere drager SFMI-Chronopost fordel af det franske postvæsens salgs- og reklamekampagner.

Frankrig har forklaret, at de priser, som SFMI-Chronopost har betalt for den logistiske bistand, dækker alle postvæsenets omkostninger. De dækker således også omkostningerne i forbindelse med forretningsmæssig bistand (via indlåns- og inkassotransaktioner). Ud over dette direkte vederlag betaler SFMI-Chronopost en afgift baseret på omsætningen og den årlige omsætningsstigning [...] (*). I perioden 1986-1995 betalte SFMI-Chronopost følgende beløb til det franske postvæsen:

— 1986/1987	26 mio. FRF
— 1988	31 mio. FRF
— 1989	39 mio. FRF
— 1990	47 mio. FRF
— 1991	49 mio. FRF
— 1992	56 mio. FRF
— 1993	45 mio. FRF
— 1994	56 mio. FRF
— 1995	76 mio. FRF.

Dette vederlag beregnes, således at det franske postvæsen opmuntres til at fremme sit datterselskabs produkter. I den henseende lancerer det franske postvæsen regelmæssigt reklamekampagner.

Denne ordning blev ændret i 1993. Vederlaget består nu af en fast del i form af et årligt bidrag på 25 mio. FRF til omkostningerne i forbindelse med salgsnettet og en variabel del i form af betaling af en præmie af SFMI-Chronoposts salg. Endvidere har SFMI-Chronopost siden 1994 bidraget til omkostningerne i forbindelse med postvæsenets distributionsnet (30 mio. FRF i 1994 og 33 mio. FRF i 1995).

(*) Forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

- 3) *Anvendelse af det franske postvæsens køretøjer til at reklamere* for SFMI-Chronoposts aktiviteter.

- 4) *Adgang til reklamefladerne i Radio France*. SFEI fremfører, at SFMI-Chronopost har reklameret for sit produkt Skypack i Radio France på særlige betingelser.

- 5) *Skatte- og toldfordele og andre fordele*. SFEI hævder, at det franske postvæsen har været fritaget for lønskat indtil oktober 1994, hvilket skulle svare til en støtte på 457 mio. FRF i 1994. Endvidere fremfører SFEI, at postvæsenet er fritaget for stempelafgift, hvilket skulle svare til en årlig støtte på 800 mio. FRF. SFMI-Chronopost kan have draget nytte af disse fordele via de underleverancer, der er udført af postvæsenet. Ifølge klageren skulle der endvidere gælde en særlig fortoldningsprocedure for SFMI-Chronopost, der ikke er den samme som den almindelige procedure for private virksomheder. SFMI-Chronopost skulle endvidere ifølge klageren modtage bistand fra Bureau d'échange français, der sørger for fortoldning af selskabets forsendelser. Endelig hævder SFEI, at SFMI-Chronopost drager fordel af den investering på 1,2 mia. FRF, som det franske postvæsen i 1995 foretog i bygningen af platforme til kurérvirksomhed.

E. Klagerens argumenter

SFEI's hovedargumenter kan resumeres som følger:

- Det franske postvæsens logistiske og forretningsmæssige bistand til SFMI-Chronopost udgør statsstøtte, der beløber sig til i alt 1,516 mia. FRF i perioden 1986-1991.

Denne støtte svarer til forskellen mellem den normale pris for den logistiske bistand, og det vederlag, som SFMI-Chronopost faktisk har betalt til det franske postvæsen. Klageren hævder med udgangspunkt i sin egen fortolkning af EF-Domstolens præjudicielle afgørelse i ovennævnte sag (»La Poste«), at den normale markedspris er den pris, som en virksomhed under normale markedsforhold skulle have krævet for de omhandlede ydelser, og de stordriftsfordele, der følger af det franske postvæsens monopol, må ikke tages i betragtning, da disse stordriftsfordele netop ligger til grund for konkurrenceforvridningen.

I Bain-analysen vurderes den modtagne støtte i forbindelse med den logistiske bistand til 1,048 mia. FRF (725 mio. FRF for de internationale aktiviteter) i perioden 1986-1991. Denne vurdering er baseret på to metoder, nemlig den såkaldte »markedspris«-metode og en metode baseret på en sammenligning af SFMI-

Chronoposts anslåede omkostninger med en gruppe konkurrenters faktiske omkostninger. Den første metode indebærer, at man beregner omkostningerne for de væsentligste elementer i den logistiske bistand (løn og leje) og fratrækker den pris, som SFMI-Chronopost faktisk har betalt. Metoden giver mulighed for at vurdere den finansielle byrde, det ville være for en virksomhed at oprette og drive et netværk som det franske postvæsens. Den anden metode er kun baseret på SFMI-Chronoposts internationale aktiviteter, og støtten vurderes her til 725 mio. FRF.

Hvad angår den forretningsmæssige bistand vurderer SFEI den modtagne støtte til 468 mio. FRF (126 mio. FRF for de internationale aktiviteter vedkommende) i perioden 1986-1991. En del af denne støtte, nemlig 230 mio. FRF, svarer til forskellen mellem det beløb, som SFMI-Chronopost faktisk har betalt for det franske postvæsens forretningsmæssige bistand, og de udgifter, som de private virksomheder, der er medlemmer af SFEI, har haft i den henseende (20 % af omsætningen i de første år og derefter 6 %). 38 mio. FRF svarer til den støtte, der er forbundet med den gratis overførsel af kundekredsen for Postadex til SFMI-Chronopost i 1986 (støtten svarer til Postadex's anslåede omsætning i 1985). Endelig svarer 200 mio. FRF til støtten som følge af særlige gunstige betingelser for adgang til det franske postvæsens ekspeditionskontorer. Det skal understreges, at klageren og Bain-analysen ikke forklarer, hvordan det sidste tal er beregnet.

Som støtte for denne argumentation nævnes der i Bain-analysen en række forhold, der skal bevise, at SFMI-Chronopost modtager statsstøtte. Det understreges bl.a., at SFMI-Chronopost har oplevet en usædvanlig kraftig vækst i perioden 1986-1991, og at faldet i denne vækst kan tilskrives det franske postvæsens faldende støtte. Endvidere har SFMI-Chronopost en mere fordelagtig regnskabsstruktur end konkurrenterne, og afkastet af det franske postvæsens investeringer i SFMI-Chronopost er særdeles højt.

- Kommissionen bør på baggrund af artikel 92 og 93 undersøge de øvrige foranstaltninger, der er nævnt ovenfor (betalingsfrister, anvendelse af det franske postvæsens køretøjer, privilegeret adgang til Radio Frances udsendelser, skatte- og toldfordele og brug af platforme til kurérvirksomhed), der udgør ad hoc-støtte til SFMI-Chronopost. Kommissionen burde ligeledes undersøge de toldregler, der gælder for SFMI-Chronopost og det franske postvæsen, og det franske postvæsens ordning vedrørende lønskat og stempelafgifter. Fordele, der indrømmes moderselskabet, kan komme datterselskabet til gode. Sådanne fordele vil nedbringe det franske postvæsens udgifter

og give mulighed for at tilbyde bistand til lavere priser.

F. De franske myndigheders svar

Frankrig afviser alle SFEI's påstande, som man anser for at være ubegrundede.

Generelt har det franske postvæsen ved oprettelsen og driften af datterselskabet SFMI-Chronopost optrådt som en privat investor under normale markedsforhold. To år efter oprettelsen af datterselskabet, dvs. efter opstarten, var samtlige omkostninger til bistand dækket, og investeringerne fuldt ud rentable. Det franske postvæsens adfærd kan sammenlignes med et holdingselskab eller en sammenslutning af virksomheder, der fører en strukturpolitik, en global politik eller en sektormæssig politik med henblik på at sikre rentabilitet på lang sigt. Frankrig har som støtte for sin påstand fremlagt detaljerede oplysninger for perioden 1986-1995. Disse oplysninger angår bl.a. vederlaget for logistisk og forretningsmæssig bistand og SFMI-Chronoposts finansielle resultater i denne periode.

Frankrig har endvidere anført følgende:

- Vedrørende spørgsmålet om fortoldning har Frankrig bekræftet, at SFMI-Chronopost siden februar 1987 — i modsætning til hvad klagerne hævder — har foretaget alle sine fortoldningstransaktioner i sit eget internationale center uden på nogen måde at få bistand fra det franske postvæsen. Endvidere er SFMI-Chronopost underkastet de almindelige toldregler. Før denne dato (dvs. april 1986 til februar 1987) blev fortoldningsformaliteterne for SFMI-Chronoposts internationale aktiviteter foretaget af det franske postvæsen, uden at det medførte nogen som helst fordele for SFMI-Chronopost.
- Vedrørende SFMI-Chronoposts betalingsfrister har Frankrig bekræftet, at formålet med disse var at opveje det indtægtstab, SFMI-Chronopost led som følge af den gældende frist for udbetaling af de beløb, som det franske postvæsen indkasserede på vegne af SFMI-Chronopost. Disse udbetalingsfrister, der skyldes regnskabsmæssige forhold, var gennemsnitlig længere end de betalingsfrister, der blev indrømmet SFMI-Chronopost. F.eks. var det franske postvæsens gennemsnitlige udbetalingsfrister i 1989 på 132 dage, hvorimod SFMI-Chronoposts betalingsfrist var på 105 dage. Siden 1992 har SFMI-Chronopost en kortere frist til at betale de månedlige fakturaer. Hvis forfaldsdatoen ikke overholdes, kan det franske postvæsen ud over fakturabeløbet beregne sig en rente.

- Hvad angår de betingelser, som de virksomheder, der deltager i joint ventureselskabet GDEW har forpligtet sig til at overholde, understreger Frankrig for det første, at man har kunnet bevise, at der ikke foreligger krydssubsidiering til fordel for SFMI-Chronopost. For det andet har det franske postvæsen endnu ikke modtaget nogen anmodning om adgang til postnettet.

- Hvad angår gennemførelsen af henstillingen i Kommissionens beslutning om postvæsenets konkurrencemæssige aktiviteter⁽⁵⁾ anfører Frankrig, at det franske postvæsen har forbedret sit regnskabssystem siden 1995. Det franske postvæsens analytiske regnskab tager udgangspunkt i en sondring mellem følgende områder: postvirksomhed, finansielle tjenesteydelser, aktiviteter i forbindelse med »Réseau Grand Public« (kontorer, der er åbne for offentligheden), support og strukturenhedernes aktiviteter. Det franske konkurrenceråd har undersøgt det franske postvæsens regnskabssystem og bekræftet systemets gyldighed. Det konkluderede, at det analytiske regnskabssystem, som postvæsenet har indført, lader formode, at der ikke er tale om krydssubsidiering.

- Vedrørende den forretningsmæssige bistand minder Frankrig om, at SFMI-Chronopost planlægger sine egne reklamekampagner uafhængig af det franske postvæsens. Hvad angår anvendelse af det franske postvæsens køretøjer til at reklamere for datterselskabet, er denne anvendelse meget begrænset, da SFMI-Chronopost udelukkende kan anvende køretøjerne, når der er ledig reklameplads.

- Vedrørende reklamering i Radio France anfører Frankrig, at SFMI-Chronopost har betalt markedsprisen for at reklamere for sit produkt Skypack, og at denne kampagne ikke er blevet støttet af det franske postvæsen. SFMI-Chronopost havde henvendt sig til et reklamebureau, der tog kontakt med seks radioer, herunder Radio France. Det er reklamebureauet, der for SFMI-Chronoposts regning har forhandlet og indgået aftale med radioerne.

- Hvad angår lønskat og stempelafgift anfører Frankrig, at der gælder samme skatteordning for SFMI-Chronopost som for de private konkurrenter. Det franske postvæsen er derimod underkastet en mindre gunstig skatteordning end de private virksomheder. Postvæsenets aktiviteter er fritaget for moms i medfør af artikel 13, punkt A, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 77/388/EØF⁽⁶⁾ (sjette momsdirektiv). Postvæsenet kan ikke fratække moms på indkøb og heller ikke få momsen godtgjort. De private virksomheder, der er momspligtige, kan derimod fratække al betalt moms. Det

franske postvæsen er nu underkastet en lønskat, der skal erstatte moms, og som de private selskaber ikke skal betale. Hvad angår platformene til kurérvirksomhed har Frankrig meddelt Kommissionen, at disse ikke er blevet anvendt til transport af SFMI-Chronoposts forsendelser.

II. RETLIG VURDERING

Ved EF-traktatens artikel 92, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1, er det fastsat, at »(..) statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige disse virksomheder eller visse produktioner, [er] uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.«

Traktaten og aftalen fastslår princippet om neutralitet over for de ejendomsretlige ordninger i medlemsstaterne og ligestilling af offentlige og private virksomheder (henholdsvis EF-traktatens artikel 222 og 90 og EØS-aftalens artikel 125 og 59). I overensstemmelse med disse principper må Kommissionen i forbindelse med sit virke hverken skade eller favorisere offentlige virksomheder, navnlig når den undersøger en transaktion på grundlag af EF-traktatens artikel 92, stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1.

I det foreliggende tilfælde må der skelnes mellem to kategorier af foranstaltninger:

- det franske postvæsens levering af tjenester, der udgør en logistisk og forretningsmæssig bistand, i postvæsenets egenskab af underleverandør for SFMI-Chronopost
- ad hoc-foranstaltninger, som f.eks. privilegeret adgang til Radio France og skatte- og toldfordele.

Hvad angår den første kategori af foranstaltninger skal det indledningsvis bemærkes, at Frankrig har kunnet påvise, at det samlede vederlag, som SFMI-Chronopost har betalt for det franske postvæsens logistiske bistand, er større end de samlede driftsomkostninger for perioden 1986-1995.

Da det franske postvæsens marketingudgifter indgår i driftsomkostningerne, dækker SFMI-Chronoposts vederlag også disse udgifter. De faste omkostninger er blevet fordelt i forhold til den del af det franske postvæsens virksomhed, der er blevet udført til fordel for datterselskabet.

For perioden 1986-1991 mener Kommissionen, at beregningen af omkostningerne ved hjælp af »retropolation« på grundlag af de faktiske enhedsomkostninger i 1992 er en sikker og fornuftig metode. Strukturen for produktsortimentet i 1992 var mere kompleks og avanceret (og derfor dyrere) end i de første fem driftsår. Således får man ved

⁽⁵⁾ Se note 2.

⁽⁶⁾ EFT L 145 af 13. 6. 1977, s. 1.

»retropolation« tal, der alt andet lige ikke kan være lavere end det franske postvæsens faktiske omkostninger i perioden 1986-1991.

De tal, som Frankrig har oplyst, viser, at klagerens skøn over omkostningerne ved den logistiske bistand (1,048 mia. FRF) og den forretningsmæssige bistand (230 mio. FRF) er ukorrekte.

Hvad angår den logistiske bistand mener Kommissionen ikke, at det er nødvendigt at vurdere omkostningerne ved oprettelse af et nyt net (og den nødvendige infrastruktur) til erstatning for det franske postvæsens SFMI-Chronopost har ikke brug for at oprette et sådant net, da det jo eksisterer allerede. Endvidere skal man ved enhver sammenligning af SFMI-Chronopost med private virksomheder udvise en vis forsigtighed. Disse virksomheder har en anden omkostningsstruktur. Der er tale om integrerede virksomheder, der — i modsætning til SFMI-Chronopost i perioden 1986-1991 — havde deres eget net og kun i begrænset omfang anvendte underleverandører.

Hvad angår den forretningsmæssige bistand mener Kommissionen, at klageren overvurderer det franske postvæsens kommercielle omkostninger (230 mio. FRF) til fordel for datterselskabet. Klageren tager ikke højde for den indsats, som SFMI-Chronopost selv har gjort på det kommercielle plan, og overdriver reklameudgifterne. Omkostningerne i forbindelse med tilrådighedsstillelse af plads til opsætning af reklameplakater og placering af reklamefoldere i postkontorerne må være ubetydelige. Den eneste væsentlige udgiftspost er den tid, som postkontorenes personale bruger på at oplyse kunderne om SFMI-Chronoposts produkter eller henvise dem til selskabets salgspersonale. I betragtning af den brede vifte af tjenester, som personalet yder, og da der er tale om samme type tjeneste, er det usandsynligt, at der har været store omkostninger forbundet dermed. Under alle omstændigheder modsiger de tal, Frankrig har oplyst, klagerens vurdering.

Når klageren taler om forretningsmæssig bistand, mener klageren ifølge Kommissionen ikke kun de direkte forretningsmæssige aktiviteter, men også den mere generelle anvendelse af det franske postvæsens image.

Hvad angår anvendelsen af det franske postvæsens image skal der mindes om, at klageren vurderer denne støtte til 38 mio. FRF for Postadex og 200 mio. FRF for de fordelagtige betingelser for adgang til det franske postvæsens net. Kommissionen mener, at vurderingen af den form for forretningsmæssig bistand, som det franske postvæsen skulle have ydet til sit datterselskab, er særdeles subjektiv. Den forretningsmæssige bistand omfatter anvendelse af

det franske postvæsens goodwill (herunder overførsel af Postadex's kunder til SFMI-Chronopost), hvilket er et immaterielt indskud. Inden for en hvilken som helst sammenslutning af virksomheder har datterselskaber mulighed for at få adgang til kundekredsen og udnytte andre aspekter af moderselskabets goodwill. Overførslen af Postadex's kunder til SFMI-Chronopost er en naturlig følge af oprettelsen af sidstnævnte med den opgave at varetage det franske postvæsens — og dermed Postadex's — aktiviteter inden for kurérpostvirksomhed. Kommissionen mener derfor ikke, at overførslen, der ikke medfører kontante fordele for SFMI-Chronopost, udgør statsstøtte til sidstnævnte.

I ovennævnte præjudicielle afgørelse fra EF-Domstolen hedder det, at »Det tiltrædes, at en offentlig virksomheds ydelse af logistisk og forretningsmæssig bistand uden sædvanligt vederlag til privatretlige datterselskaber, som driver virksomhed underlagt den frie konkurrence, kan anses for at være statsstøtte som omhandlet i traktatens artikel 92« (7). EF-Domstolen konkluderer, »at en offentlig virksomheds ydelse af logistisk og forretningsmæssig bistand til privatretlige datterselskaber, som driver virksomhed underlagt den frie konkurrence, kan udgøre statsstøtte i den i traktatens artikel 92 anførte betydning, hvis vederlaget herfor er lavere end det, som ville være blevet forlangt under sædvanlige markedsbetingelser« (8).

Ifølge generaladvokatens konklusioner i »La Poste«-sagen er der tale om statsstøtte, hvis bistanden ydes den omhandlede virksomhed »(..) på økonomiske vilkår, der er mere favorable end de vilkår, denne virksomhed havde kunnet opnå hos en privat investor (..). For at fastslå, hvorvidt der er tale om en støtte, synes det nødvendigt at overveje, om en privat investor ville stille sig tilfreds med størrelsen af det vederlag, der blev erlagt for den ydede bistand, når henses bl.a. til de med bistanden forbundne omkostninger, investeringen i virksomheden og afkastet heraf, betydningen af virksomhedens aktivitet for hele investeringsgruppen, vilkårene på det pågældende marked og det tidsrum, hvori bistanden ydes« (9).

Ifølge klageren følger det af EF-Domstolens dom, at Kommissionen for at afgøre, om der foreligger statsstøtte, skal undersøge, om SFMI-Chronopost har betalt den normale markedspris for de logistiske og forretningsmæssige tjenester, som det franske postvæsen har ydet selskabet. Klageren definerer ikke præcist, hvad klageren forstår

(7) Ovennævnte dom i »La Poste«-sagen, præmis 57.

(8) Ovennævnte dom i »La Poste«-sagen, præmis 62.

(9) Generaladvokat Jacobs konklusioner i ovennævnte dom i »La Poste«-sagen, nr. 61.

ved normal markedspris, men man kan af klagerens ræsonnement slutte, at der er tale om den pris, til hvilken et sammenligneligt privat selskab ville levere de samme tjenester til et andet selskab, som det ikke er forbundet med. I prisen skal der indgå en afgift for benyttelse af postnettet.

Klageren nævner, at Kommissionen ikke bør tage højde for koncernens strategiske interesser og heller ikke de stordriftsfordele, der følger af SFMI-Chronoposts privilegerede adgang til det franske postvæsens net og faciliteter. Ifølge klageren bør disse forhold ikke tages i betragtning i det konkrete tilfælde, da det franske postvæsen har monopol. SFMI-Chronopost bør pålægges de samme omkostninger som en privat virksomhed har i forbindelse med oprettelse af et net som det franske postvæsens.

Klagerens ræsonnement viser en grundlæggende fejl i fortolkningen af EF-Domstolens dom.

Det fremgår ingen steder af EF-Domstolens retspraksis, at Kommissionen skal se bort fra strategiske betragtninger og den synergi, der følger af det forhold, at det franske postvæsen og SFMI-Chronopost tilhører samme koncern. Strategiske betragtninger, som f.eks. ønsket om at vinde indpas på et nyt marked, spiller derimod en afgørende rolle i et holdingselskabs investeringsbeslutninger. Dette princip er direkte anvendeligt på denne sag, hvor det forhold, der undersøges, er et moderselskabs og datterselskabs adfærd.

Det forhold, at transaktionen finder sted mellem et selskab, der opererer på et monopoliseret marked, og et datterselskab, der opererer på et marked, der er underlagt den frie konkurrence, er irrelevant i den konkrete sag. EF-Domstolen har aldrig fastlåst, at Kommissionen for at afgøre, hvorvidt der er tale om statsstøtte, skal anvende en anden metode, når den ene af parterne i transaktionen har et monopol.

Spørgsmålet er derfor, om betingelserne for transaktionen mellem det franske postvæsen og SFMI-Chronopost kan sammenlignes med betingelserne for en tilsvarende transaktion mellem et privat moderselskab, der meget vel kan have et monopol (f.eks. hvis selskabet har enerettigheder), og et datterselskab. Man kan ikke besvare dette spørgsmål ved at anvende kriteriet »normal markedspris«, således som fremført af klageren, da dette kriterium ikke tager højde for det forhold, at transaktionen finder sted mellem to selskaber, der tilhører samme koncern. Der skal i den henseende mindes om, at EF-Domstolen i »La Poste«-sagen fastslog, at for at afgøre om der er tale om statsstøtte, er det nødvendigt at kontrollere, om modersel-

skabet har modtaget en normal modydelse fra datterselskabet.

Kommissionen mener ikke, at de interne afregningspriser for varer og tjenester, der udveksles mellem selskaber tilhørende samme koncern, medfører nogen som helst finansielle fordele, hvis priserne afspejler samtlige omkostninger (dvs. de samlede omkostninger plus egenkapitalforrentning). I det konkrete tilfælde dækkede SFMI-Chronoposts betalinger i de to første driftsår ikke de samlede omkostninger, men de dækkede alle omkostninger eksklusive omkostninger til hovedsæde og regionalkontorer. Kommissionen finder ikke denne situation anormal, da de indtægter, som en ny virksomhed tilhørende en koncern måtte få i opstartsfasen, kun kan dække de variable omkostninger. Når først virksomheden har stabiliseret sin position på markedet, skal indtægterne være større end de variable omkostninger, således at den kan bidrage til at dække koncernens faste omkostninger. I de to første regnskabsår (1986 og 1987) dækkede SFMI-Chronoposts betalinger ikke blot de variable omkostninger, men også visse faste omkostninger (f.eks. bygninger og køretøjer). Frankrig har påvist, at fra 1988 dækkede det vederlag, SFMI-Chronopost betalte for den ydede bistand, alle de udgifter, det franske postvæsen havde, plus en del af egenkapitalforrentningen. Følgelig er det franske postvæsens logistiske og forretningsmæssige bistand til sit datterselskab ydet på normale markedsvilkår, og bistanden udgør ikke statsstøtte.

Kommissionen har ligeledes undersøgt, om det franske postvæsens adfærd som aktionær i SFMI-Chronopost kan retfærdiggøres kommercielt ud fra princippet om den private investor. For at afgøre, om en transaktion mellem en medlemsstat og en virksomhed indeholder elementer af statsstøtte, skal man ifølge dette princip undersøge, om den pågældende virksomhed kunne have rejst den nødvendige kapital på det private kapitalmarked. For at afgøre, om det franske postvæsen har optrådt som en privat investor, skal Kommissionen undersøge moderselskabets forrentning i form af udbytte og kapitalgevinst.

Der er ikke tale om statsstøtte, hvis investeringens interne rente er højere end virksomhedens kapitalomkostninger (dvs. den normale rente, som en privat investor ville kræve under lignende forhold). For at beregne den interne rente har Kommissionen dels taget højde for det franske postvæsens kapitalindskud i 1986 og dels det udbytte, som SFMI-Chronopost udbetalte i perioden 1986-1991, samt selskabets værdi i 1991. Kommissionen har beregnet denne værdi efter de gængse metoder for investeringsvurdering og anvendt en multiplikator-koefficient på virksomhedens nettocashflow i det pågældende år. Denne koefficient fastsættes på basis af den gennemsnitlige vækstrate for selskabets cashflow (10 %, hvilket svarer til den

forventede vækstrate på markedet for kurérpostvirksomhed i Frankrig ved udgangen af 1991) og den anvendte aktualiseringssats (13,91 %), således at sidstnævnte svarer til egenkapitalomkostningerne⁽¹⁰⁾. Den anvendte formel er følgende:

$C/r-g$

hvor

C er nettocashflow i 1991,

r er egenkapitalomkostninger

g er vækstraten.

Kommissionen har på dette grundlag vurderet SFMI-Chronopost til 564 mio. FRF ved udgangen af 1991. Dette tals troværdighed styrkes af det forhold, at GDEW i juni 1992 betalte 180,4 mio. FRF for at erhverve den internationale del af SFMI-Chronopost, hvilket udgør ca. en tredjedel af den samlede aktivitet (180,4 mio. FRF $\times$ 3 = 541,2 mio. FRF).

Kommissionens analyse dækker perioden 1986-1991 (dvs. perioden før SFMI overgik til GDEW). Der er tale om opstartsfasen, i hvilken SFMI-Chronopost ifølge klageren har modtaget den største støtte.

Kommissionen har beregnet den interne rente og sammenlignet den med SFMI-Chronoposts egenkapitalomkostninger i 1986 (13,65 %⁽¹¹⁾), der var det år, hvor selskabet blev oprettet og påbegyndte sin virksomhed, hvilket giver mulighed for at kontrollere, om investeringen i sin helhed har været tilstrækkelig rentabel. Den interne rente, som Kommissionen har beregnet, ligger langt over kapitalomkostningerne i 1986. De finansielle transaktioner, der fandt sted mellem det franske postvæsen og SFMI-Chronopost i perioden 1986-1991, indebar derfor ingen støtteelementer. Dette gælder i endnu højere grad for årene efter 1991, hvor udbyttet lå over de tidligere niveauer.

Kommissionen anførte ovenfor, at den ikke var enig i klagerens synspunkt, hvorefter SFMI-Chronopost burde betale en afgift for adgangen til moderselskabets net og goodwill. Selv om man imidlertid tager højde for den støtte (238 mio. FRF), som adgangen til nettet ifølge klageren skulle udgøre, er det kommercielle forhold mellem det franske postvæsen og datterselskabet alligevel ud fra et kommercielt synspunkt begrundet. For at undersøge dette forhold har Kommissionen beregnet den globale interne rente for det franske postvæsens investe-

ringer i datterselskabet. Kommissionen har ved den beregning dels taget højde for det franske postvæsens kapitalindskud og omkostningerne i forbindelse med den ydede bistand, og dels det udbetalte udbytte, datterselskabets værdi i 1991 og det vederlag, der er betalt for bistanden. Kommissionen betragter beløbet på 38 mio. FRF, svarende til den gratis afståelse af Postadex, som et kapitalindskud, der fandt sted i 1986, og beløbet på 200 mio. FRF som et engangsgebyr, der blev betalt i 1986 for adgangen til det franske postvæsens net i perioden 1986-1991⁽¹²⁾. Kommissionens beregning viser, at selv om man tager højde for disse beløb, er den interne rente højere end kapitalomkostningerne i 1986.

Hvad angår toldproceduren har Frankrig over for Kommissionen oplyst, at SFMI-Chronopost siden den 4. februar 1987 har udført sin fortoldning i sit eget internationale udvekslingscenter, og at selskabet er underlagt de almindelige toldregler for private virksomheder (jf. ovenfor). Før denne dato blev disse transaktioner udført af det franske postvæsen for SFMI-Chronoposts regning. Der har derfor kun i perioden fra april 1986 (da selskabet påbegyndte sin virksomhed) til februar 1987 været anvendt en særordning for SFMI-Chronoposts forsendelser. Kommissionen har kontrolleret, at SFMI-Chronopost ikke inden for rammerne af den midlertidige anvendelse af en særordning nød finansielle fordele via de offentlige midler. Endvidere har Kommissionen ingen oplysninger, der viser, at SFMI-Chronopost skulle have haft nogen form for økonomisk fordel som følge af særordningen i de første driftsmåneder. Selv om det franske postvæsens særordning var mere gunstig end den almindelige ordning (hurtigere fortoldning), må den tilsvarende fordel have været meget beskedent, da SFMI-Chronoposts aktivitetsniveau var meget beskedent på det tidspunkt. I 1986 (første driftsår) var SFMI-Chronoposts omsætning for de internationale aktiviteter, der blev lanceret i oktober samme år, på ca. 2,9 mio. FRF før skat, hvilket svarer til transport af 10 500 forsendelser. Af dette tal var kun ca. 15 % afgiftspligtige forsendelser, hvilket betyder, at ca. 1 600 forsendelser har været gennem fortoldningsproceduren. De øvrige forsendelser var ikke-afgiftspligtige forsendelser, der på grund af deres ringe værdi var fritaget for den almindelige toldprocedure.

Hvad angår de øvrige punkter, som Kommissionen nævnte i forbindelse med indledningen af proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, og klagerens øvrige argumenter, er Kommissionen nået til følgende konklusion.

⁽¹⁰⁾ Kilde: Eurostat og Associés en Finance.

⁽¹¹⁾ Kilde: Eurostat og Associés en Finance.

⁽¹²⁾ SFEI's øvrige skøn (nemlig 1,048 mia. FRF for logistisk bistand og 230 mio. FRF for forretningsmæssig bistand) kan ikke tages i betragtning, da det er påvist, at de er unøjagtige (se ovenfor).

Hvad angår de betingelser, som det franske postvæsen forpligtede sig til at overholde i forbindelse med godkendelsen af joint venture-selskabet GDEW, har Kommissionen kunnet fastslå, at der ikke foreligger nogen form for statsstøtte til SFMI-Chronopost. Endvidere har Frankrig meddelt Kommissionen, at det franske postvæsen ikke havde modtaget nogen anmodning om adgang til nettet. Det indrømmes af SFEI, der anerkender ikke at have indgivet en sådan ansøgning til det franske postvæsen. De virksomheder, der er medlem af SFEI, er integrerede selskaber, der ikke ønsker at få adgang til det franske postvæsens net.

Hvad angår de påståede skattefritagelser skal Kommissionen indledningsvis gøre opmærksom på, at SFMI-Chronopost er et normalt selskab, der er underlagt samme skattesystem som de private konkurrenter. Kommissionen har i det konkrete tilfælde undersøgt, som SFMI-Chronopost direkte eller indirekte har haft fordele i forbindelse med stempelafgifter og lønskatte. Hvad angår stempelafgiften har Frankrig meddelt Kommissionen, at SFMI-Chronoposts forsendelser er underlagt denne afgift, uanset om de transporteres via det franske postvæsen eller ej. Der er derfor ingen forskelsbehandling af eller finansielle fordele for SFMI-Chronopost i den henseende i forhold til konkurrenterne.

Hvad angår lønskatten er klagerens påstand, ifølge hvilken det franske postvæsen skulle have været fritaget for en sådan skat indtil oktober 1994, ukorrekt. Før denne dato gjaldt der en nedsat sats for det franske postvæsen på 4,25 %. Det franske postvæsens skattebyrde har svinget mellem 1,049 mia. FRF i 1986 til 1,136 mia. FRF i 1990. Normalsatsen på 9,25 % har været gældende siden oktober 1994. Imidlertid har den skattemæssige behandling af det franske postvæsen hvad angår kurérpostvirksomhed (herunder ekspresforsendelser) altid været mindre favorabel i den henseende end efter det almindelige skattesystem. I medfør af artikel 13, punkt A, stk. 1, litra a), i sjette momsdirektiv er det franske postvæsens virksomhed momsfrataget. Postvæsenet betaler moms af sine indkøb, men kan ikke fratække momsen eller få den godtgjort. I modsætning til almindelige selskaber, der er momspligtige, er det franske postvæsen underlagt en lønskat, der skal erstatte momsen. Det franske postvæsens skattebyrde er derfor tungere end de almindelige selskabers, uanset om lønskatten beregnes til en nedsat sats eller ej.

Frankrig har påvist, at det franske postvæsen i 1993 (dvs. før indførelsen af et normalt beskatningsgrundlag) var ringere stillet end de selskaber, der var underlagt det almindelige skattesystem. Det franske postvæsen har betalt 78 mio. FRF i lønskat og 274 mio. FRF i moms, der ikke kan refunderes. Det franske postvæsens omsætning inden for kurérpostvirksomhed var i 1993 på 5,465 mia. FRF. 16,6 % af kunderne var ikke momspligtige, og 83,4 % var momspligtige. Det fremgår af den beregning, som de franske myndigheder har foretaget, at det franske postvæsen havde en teoretisk fordel hvad angår de ikke-momspligtige kunder (det er en teoretisk fordel, da der er tale om et segment af markedet for kurérpostvirksomhed,

der ikke udnyttes af konkurrenterne). På den anden side har det franske postvæsen haft en ulempe, der beløber sig til 278 mio. FRF hvad angår momspligtige kunder. Den samlede nettoulempe som følge af den manglende momspligt og betaling af lønskat beløber sig til mindst 174,6 mio. FRF. 1993 er typisk hvad angår postvæsenets aktivitetsniveau og udgifter, og konklusionerne for det år gælder for årene før 1994. Det franske postvæsen har således ikke haft særlige fordele, der kunne have været overført til SFMI-Chronopost.

Hvad angår betalingsfrister er Kommissionen tilfreds med de oplysninger, Frankrig har fremsendt, hvoraf det klart fremgår, at der ikke har været nogen fordele for SFMI-Chronopost.

Hvad angår anvendelsen af postvæsenets køretøjer i reklamøjemed mener Kommissionen, at denne anvendelse indgår i postvæsenets forretningsmæssige bistand til SFMI-Chronopost. De betragtninger, der er fremsat ovenfor om den forretningsmæssige bistand, gælder derfor også på dette område.

Hvad angår reklamering i Radio France har Kommissionen ingen beviser for, at SFMI-Chronopost skulle have betalt en pris under markedsprisen for at reklamere for Skypack. Det fremgår af de oplysninger, som Frankrig har fremsendt, at SFMI-Chronopost ikke har fået særbehandling.

Hvad angår platforme til kurérpostvirksomhed har Frankrig fremført, at SFMI-Chronoposts trafik ikke foregik via disse installationer. SFMI-Chronopost har derfor ikke draget fordel af denne investering.

Hvad angår henstillingen i Kommissionens beslutning om postvæsenets konkurrencemæssige aktiviteter er Kommissionen tilfreds med den generelle metode og de principper, som det franske postvæsens analytiske regnskabssystem er baseret på. En korrekt anvendelse af disse principper vil sikre gennemsigtighed og give mulighed for at kontrollere, at der ikke er tale om krydssubsidiering mellem postvæsenets forskellige aktiviteter —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den logistiske og forretningsmæssige bistand, som det franske postvæsen har ydet sit datterselskab, SFMI-Chronopost, de øvrige transaktioner mellem de to selskaber, forholdet mellem SFMI-Chronopost og Radio France, den fortoldningsprocedure, der gælder for det franske postvæsen og SFMI-Chronopost, den lønskat og stempelafgift, der gælder for det franske postvæsen, og det franske postvæsens investering på [...] (*) i platforme til kurérpostvirksomhed udgør ikke statsstøtte til fordel for SFMI-Chronopost.

(*) Forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Den Franske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. oktober 1997.

På Kommissionens vegne
Marcelino OREJA
Medlem af Kommissionen
